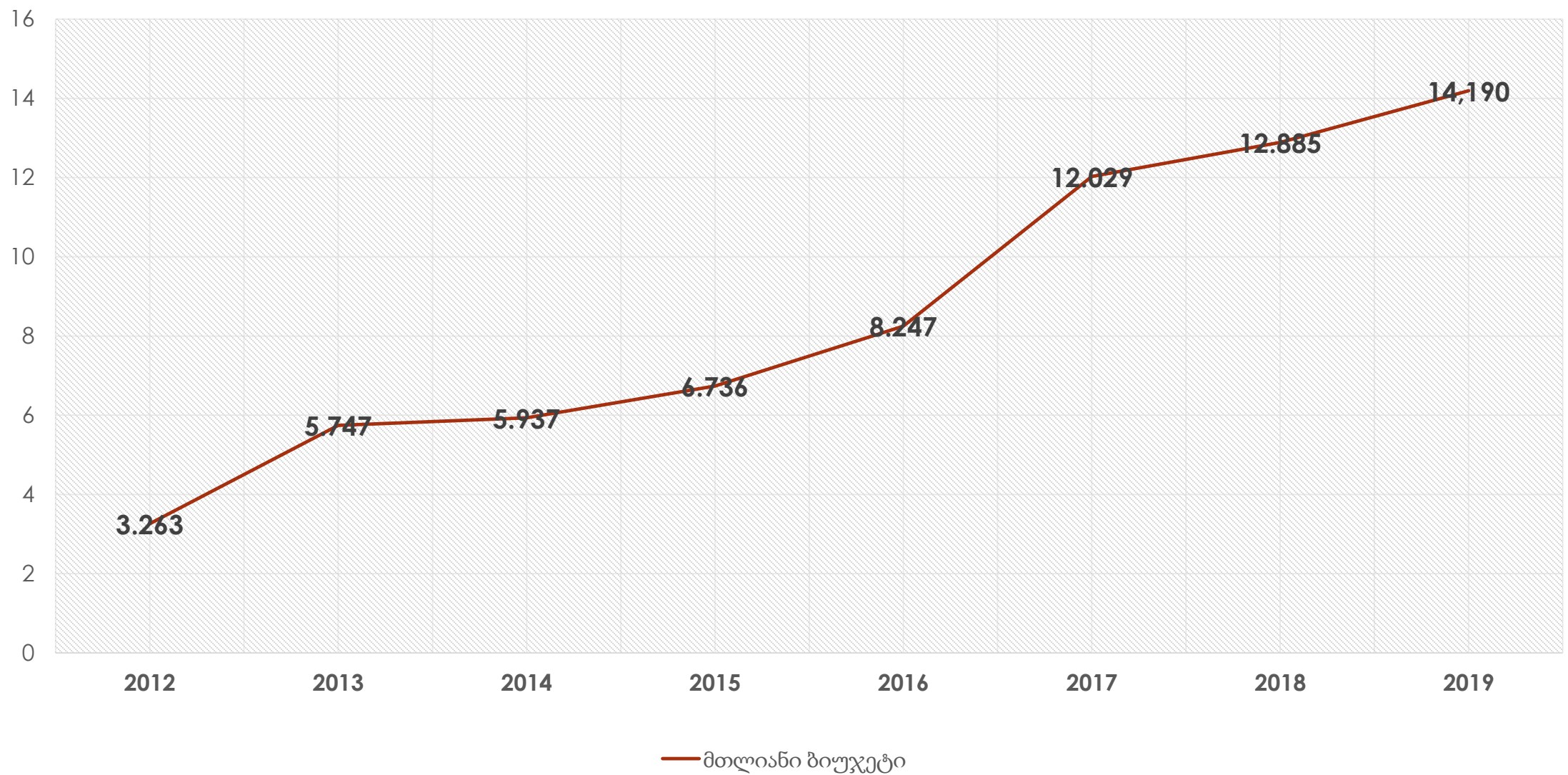

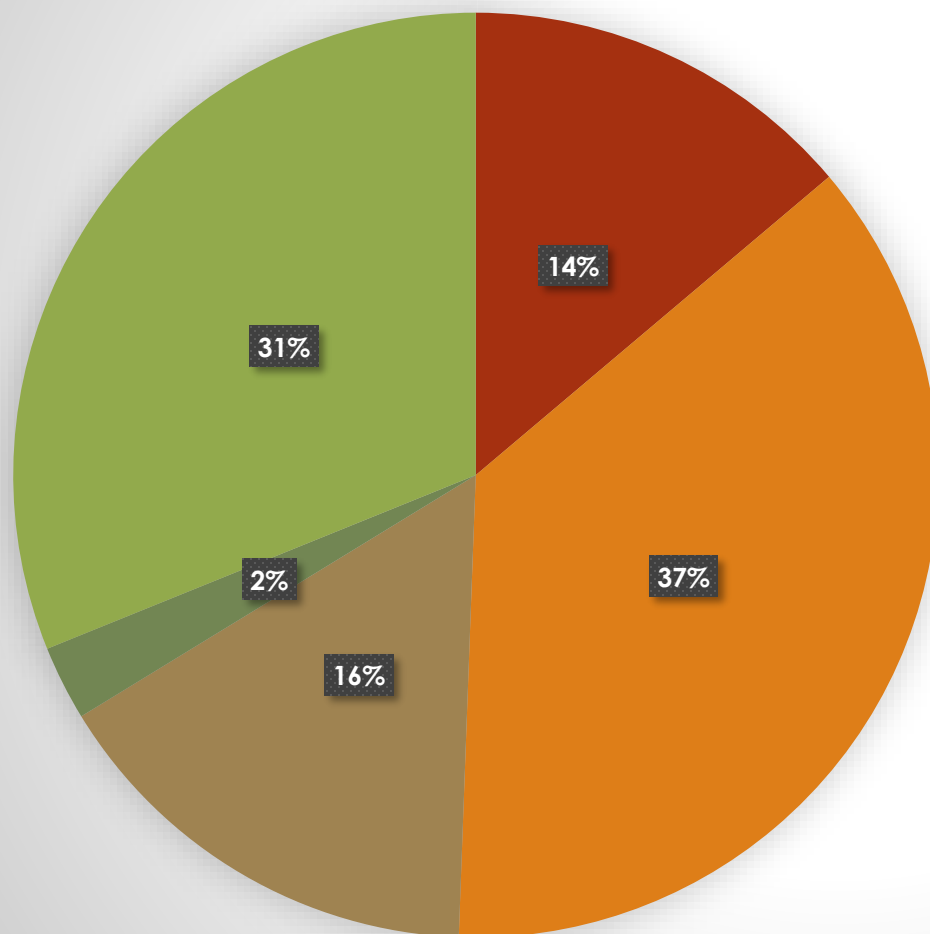
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

სამინისტროს ბიუჯეტი, მილიონი ლარი

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2019 წლის ბიუჯეტის პროექტი

■ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო 1 964 220

■ ა(ა)იპ აგროპროექტების მართვის ცენტრი 5 214 204

■ ა(ა)იპ აგროსერვისცენტრი 2 225 041

■ სსიპ ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრი 370 000

■ გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო 4 417 130

სულ ბიუჯეტი 14 190 595 ლარი

აჭარის ა/რ სოფლის
მეურნეობის სამინისტრო

პროგრამა -
აგროსექტორის
მდგრადი
განვითარება 199 410

პროგრამა - აგროსასურსათო
სექტორის პოლიტიკის
შემუშავება და მართვა - 1 764
810 ლარი

ქვეპროგრამა -
საგანმანათლებლო და
სამეცნიერო
პრაქტიკის დანერგვა
18 000 ლარი

ქვეპროგრამა - ადგილობრივი
პროდუქციის
პოპულარიზაცია,
საექსპორტო საინვესტიციო
პოტენციალის ზრდა - 104
610 ლარი

ქვეპროგრამა - აგრარული
ექსტენციის მიწოდება 76 800

ქვეპროგრამა – საგანმანათლებლო და სამეცნიერო პრაქტიკის დანერგვა

ქვეპროგრამის ფარგლებში სულ დასაქმდება 10 სტუდენტ-კურსდამთავრებული

- აღნიშნული ქვეპროგრამის ფარგლებში აგრარული, აგროინჟინერიის და საბუნებისმეტყველო მიმართულების სტუდენტ-კურსდამთავრებულებს მიეცემა შესაძლებლობა სტაჟირება გაიარონ, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, ასევე მის სისტემაში შემავალ დაწესებულებებში;
- ქვეპროგრამის ფარგლებში მოკლევადიან პერიოდში (6 თვე) განხორციელდება სტუდენტ-კურსდამთავრებულების დასაქმება შესაბამისი 500 ლარიანი ანაზღაურებით;
- თითოეულ სტუდენტ-კურსდამთავრებულს დამატებით გაუჩნდება მოტივაცია ღრმად დაეუფლონ პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებსა და აიმაღლონ კვალიფიკაცია.

ქვეპროგრამა - ადგილობრივი პროდუქციის პოპულარიზაცია, საექსპორტო და საინვესტიციო პოტენციალის ზრდა

- საერთაშორისო-საინვესტიციო ბიზნეს ფორუმი;
- ქ. ბათუმში 2019 წლის 7-12 აპრილს გაიმართება კასპიისა და ცენტრალური აზიის რეგიონის ქვეყნების მებარეშუმეობის ასოციაციის (BACSA) საერთაშორისო კონფერენციას „მებარეშუმეობის შენარჩუნება და აღდგენა, პრობლემები და პერსპექტივები“;
- საერთაშორისო დონორთა და სამეცნიერო კონფერენცია

ა(ა)იკ აგრაროქოეზიკის
მარტივის სენტრი

ბიუჯეტი - 5 214 204

პროგრამა -სოფლის მეურნეობის განვითარება
მაღალეფექტური ტექნოლოგიების დანერგვის გზით

ა(ა)იპ აგროპროექტების მართვის ცენტრის 2019 წლის ქვეპროგრამები

549 493

• აგროპროექტების შემუშავება, მართვა და განხორციელება

622 574

• ადგილობრივად წარმოებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის რეალიზაციის ხელშეწყობა

635 215

• სასათბურე მეურნეობების განვითარების ხელშეწყობა

524 642

• მაღალეფექტური მრავალწლიანი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების წარმოების განვითარების ხელშეწყობა

1 770 580

• სოფლის მეურნეობის მექანიზაციის საშუალებებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

246 200

• მცირე გადამამუშავებელი ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა

805 500

• ნიადაგის ნაყოფიერების ამაღლების ხელშეწყობა

60 000

• ვენახის ფართობებისათვის რკინა-ბეტონის საყრდენი ბოძებით უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

ქვეპროგრამა - ადგილობრივად წარმოებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის რეალიზაციის ხელშეწყობა

- ხულოს მუნიციპალიტეტის აგრომომსახურეობის ცენტრის მშენებლობის დასრულება და მოწყობა;
- შუახევის მუნიციპალიტეტის აგრომომსახურეობის ცენტრის დასრულება და მოწყობა;
- ქედის, ბათუმის და ქობულეთის მუნიციპალიტეტებში აგრომომსახურეობის და ლოჯისტიკური ცენტრების ინფრასტრუქტურის მოწყობა.

კერძო სექტორში ფერ3 000 კვ.მ დაფინანსებული სასათბურე მეურნეობების მოწყობა 1 კვ.მ - ზე 68 ლარი

ქვეპროგრამა - სასათბურე მეურნეობების განვითარების ხელშეწყობა

ქობულეთის მუნიციპალიტეტში 2.5 ჰა-ზე აშენებული 50 ერტეული 500 კვ.მ - იანი სასათბურე მეურნეობის ამოქმედება

ქვეპროგრამა - მაღალეფექტური მრავალწლიანი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების წარმოების განვითარების ხელშეწყობა

50,4 ჰა ფართობზე გაშენდება თანამედროვე ინტენსიური ტექნოლოგიებით ბაღები

დასახელება	დაფინანსება	გასაშენებელი ფართობი
საადრეო მანდარინი	70%	8, 7 ჰა
კაკალი	70%	28 ჰა
მოცვი	100%	8 ჰა
ვაზი	70%	1, 7 ჰა
კივი (აქტინიდია)	100%	1 ჰა
სხვა ხეხილი	70%	3 ჰა

აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში არსებული ბაღების დიდი ნაწილი ამორტიზირებულია, ხასიათდება მეწლეობით და დაბალმოსავლიანობით. სწორედ ამიტომ აღნიშნული ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ძველი ამორტიზირებული ნარგაობების ჩანაცვლება ახალი ინტენსიური და ნახევრად ინტენსიური თანამედროვე ბაღებით, რომელიც სამომავლოდ უნდა გახდეს ფერმერებისა და აგრომეწარმეებისთვის ფინანსურად მომგებიანი შემოსავლის წყარო.

ნიადაგის ნაყოფიერების ამაღლების ხელშეწყობა

ფერმერებზე და აგრომეწარმეებზე გადაცემული - 900 ტონა ბიოსასუქი;

70%-იანი თანადაფინანსებით;

აჭარაში განოყიერებული 225 ჰა სასოფლო-სამეურნეო სავარგული;

სასოფლო-სამეურნეო კულტურების პროდუქტიულობის გაზრდის საქმეში ორგანული (ბიო) სასუქი ინტენსიურ გამოყენებას ნიადაგზე დადებითი ფიზიკური, ქიმიური და ბიოლოგიური ზემოქმედება გააჩნია. კერძოდ, იზრდება ნიადაგის ტენიანობის შენარჩუნება, უმჯობესდება ნიადაგის აერაცია და სტრუქტურა.

ქვეპროგრამა - სოფლის მეურნეობის მექანიზაციის ტექნიკური საშუალებებით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

მცირე მექანიზაციის საშუალებები:

70 %-იანი თანადაფინანსებით -

- მოტობლოკი სათიბელას კომპლექტაციით 150 ცალი
- ბადის მობილური შემასხურებელი აპარატი 600 ცალი
- მოტოკულტივატორი 150 ცალი
- ტრაქტორი 5 ერთეული;
- სითხის გამფრქვევი 5 ერთეული;
- მიწის სახნავი აგრეგატი (გუთანის) 5 ერთეული;
- თივის ამკრეფ-საწნეხი 2 ერთეული;

(ტრაქტორი, სითხის გამფრქვევი, სახნავი გუთანი, თივის საწნეხი) მართვა/განკარგვა/სარგებლობა/გასხვისება განხორციელდება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

მცირე გადამამუშავებელი ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა

დასახელება				
	ერთეული	რაოდენობა	ერთ. საშ. ფასი	სულ (ლარი)
ავტოკლავ - სტერილიზატორი	ცალი	50	1 480	74 000
ღვინის კასრი	ცალი	60	900	54 000
ფიჭის ჩარჩოების ასათლელი ელექტრონული მოწყობილობა	ცალი	50	700	35 000
თხილის სარჩევი	ცალი	20	4 160	83 200

თანადაფინანსება სამინისტროს მხრიდან 70%

ქვეპროგრამის მიზანია მცირე გადამამუშავებელი ტექნოლოგიების დანერგვით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა მიერ წარმოებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ოჯახის პირობებში გადამამუშავების და შენახვის უზრუნველყოფის ხელშეწყობის გზით ფერმერთა და აგრომეწარმეთა შრომის პირობების გაუმჯობესება და პროდუქტიულობის გაზრდა

ვენახის ფართობებისათვის რკინა-ბეტონის საყრდენი ბოძებით უზრუნველყოფის ხელშეწყობა

- მევენახე ფერმერებზე გადაცემული რკინა-ბეტონის საყრდენი ბოძები 5 000 ცალი
- 7 ჰექტარი ვენახის ფართობი მოწყობილი რკინა-ბეტონის ბოძებით

მევენახე ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფა ვენახის საყრდენი რკინა-ბეტონის ბოძებით ხელს შეუწყობს ვენახის გაშენებას. იმის გათვალისწინებით, რომ რეგიონის ფერმერები ძირითადად იყენებენ ხის მასალისაგან დამზადებულ საყრდენ ბოძებს, მათ ამ მასალის მოპოვება საკმაოდ ძვირი უჯდებათ, აგრეთვე ხშირია უკანონო ჭრების შემთხვევები, რაც ქმნის კანონმდებლობასთან და სატყეო სააგენტოსთან პრობლემებს. პროდუქციის წარმოების ზრდის გასაუმჯობესებლად მეტად მნიშვნელოვანია მევენახე ფერმერთა და აგრომეწარმეთა უზრუნველყოფა რკინა-ბეტონის საყრდენი ბოძებით, რაზედაც აჭარის მასშტაბით მევენახე ფერმერების მხრიდან მოთხოვნა დიდია.

ა(ა)იპ აგროსერვისის ცენტრი

ბიუჯეტი - 2 225 041

ა(ა)იპ აგროსერვის ცენტრის 2019 წლის პროგრამები

1 828 441

• აგროსერვისის განვითარება რეგიონში

146 600

• მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ჯიშთგანახლების ხელშეწყობა

250 000

• მეციტრუსეობის განვითარების ხელშეწყობა

პროგრამა - აგროსერვისის განვითარება რეგიონში

**ქვეპროგრამა - ჩაქვისა და გვარა
ხუცუბნის სანერგე მეურნეობების
განვითარება - 752 415ლარი**

- 91 000 ძირი სხვადასხვა სახის ნერგის წარმოება,
- მათ შორის: ვაზის, ციტრუსოვანთა და სხვადასხვა ხეხილ-კენკროვანთა ნერგები

ა(ა)იპ "აგროსერვის ცენტრი"ს სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა სადემონსტრაციო და სანერგე მეურნეობების მოვლისათვის ჩატარდება აგრო-ტექნიკური სამუშაოები; შეძენილი იქნება სხვადასხვა ჯიშის ხილის საძირეები; დაიმყნობა ვაზის, ხეხილისა და ციტრუსის სხვადასხვა ჯიშები; სარეალიზაციოდ მომზადდება ვაზის, ერთწლიანი და ორწლიანი სხვადასხვა სახეობის ხეხილისა და ციტრუსის ნერგები. ასევე კაკლის ნერგის წარმოების მიზნით მომზადდება საძირეები

ქვეპროგრამა - მაღალმთიან აჭარაში სანერგე, საჩითილე მეურნეობების და
ვეტერინარული კლინიკის განვითარების ხელშეწყობა - **448 229 ლარი**

შუახევის მუნიციპალიტეტში
ახალი სანერგე და საჩითილე
მეურნეობების მოწყობა და
მისი შემდგომი განვითარება

მაღალმთიან აჭარაში სანერგე, საჩითილე მეურნეობებისა და ვეტერინარული
კლინიკის მოწყობა, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით სასოფლო-
სამეურნეო კულტურების ნერგებისა და ჩითილების წარმოება, კერძო
ვეტერინარული სერვისების განვითარება.

პროგრამა - მსხვილოფეხა რქოსანი პირუტყვის ჯიშგანახლების ხელშეწყობა

19

პროგრამის ბიუჯეტი 146 600 ლარი

ღირებულება	თანადაფინანსების თანხა	
60 ლარი	30 ლარი	ქ. ბათუმი, ქობულეთისა და ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტები
	50 ლარი	ქედა, შუახევი და ხულოს მუნიციპალიტეტები

ქვეპროგრამა- მეფუტკრეობის განვითარების ხელშეწყობა

ქვეპროგრამის ბიუჯეტი 196 440
ლარი

მეფუტკრეობა აჭარის სოფლის მეურნეობის ტრადიციული დარგია. რეგიონის მთაგორიანი რელიეფი და მისი მრავალფეროვანი ფლორა საშუალებას იძლევა გაიზარდოს ფუტკრის ოჯახებისა და მეფუტკრეების რაოდენობა რისთვისაც აუცილებელია მიზანმიმართულად განხორციელდეს ფუტკრის ოჯახების გამრავლება.

თაფლოვანი მცენარეების მაღალი პოტენციური შესაძლებლობის მიუხედავად აჭარაში 2018 წელს ფუტკრის ოჯახების კლების ტენდენცია შეინიშნებოდა, რაც გამოწვეულია ფუტკრის დაავადებებით: ვაროატოზი, აკარაპიდოზი, ბრაულოზი, ნოზემატოზი, ამერიკული სიდამპლე, ევროპული სიდამპლე და სხვა დაავადებები რომლებმაც მნიშვნელოვან ზიანი მიაყენეს მეფუტკრე ფერმერებს.

2018 წლის განმავლობაში ა(ა)იპ აგროსერვის ცენტრი ახორციელებდა აგრარული ექსტენციის მიწოდების ქვეპროგრამას, რომლის ფარგლებშიც ყველა მუნიციპალიტეტის მეფუტკრე ფერმერებს, ფუტკრის ოჯახების მოვლისა და წამლობითი ღონისძიებების თაობაზე მიეწოდათ ინფორმაცია, თუმცა ფუტკრის დაავადებების გავრცელებისათვის შექმნილმა ხელსაყრელმა გარემომ პირობებმა ფუტკრის ოჯახების განვითარება შეაფერხა. სწორედ ამიტომ აუცილებელია ფუტკრის ოჯახების გამრავლების ხელშეწყობი ღონისძიებების განხორციელება კერძოდ, ქვეპროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია მეფუტკრე ფერმერების და აგრომეწარმეების მიერ შესყიდული ფუტკრის ოჯახების (ამანათ-ნაყარის) სუბსიდირება, სულ აჭარის მეფუტკრეებზე გადაცემული იქნება 1200 ფუტკრის ოჯახი, რაც ხელს შეუწყობს სამომავლოდ ფუტკრის ოჯახების გამრავლებას და მეფუტკრეობის დარგის განვითარებას.

პროგრამა - მეციტრუსეობის განვითარების ხელშეწყობა

პროგრამის ბიუჯეტი 250 000 ლარი

ქვეპროგრამა - ციტრუსის
მოსავლის რეალიზაციის
ხელშეწყობა

ქვეპროგრამის ფარგლებში
განხორციელდება 2500 ტონა
სამრეწველო მანდარინის
სუბსიდირება

1 კგ სამრეწველო
მანდარინის სუბსიდირების
თანხა 0,10 ლარი

მეაბრეშუმეობის განვითარება აჭარაში

თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი აბრეშუმის პარკის საწარმო, რომელიც გადაეცემათ კოოპერაციულ მეურნეობებს:

- თუთის ტოტებიდან ფოთლის გამცლელი მოწყობილობით;
- თუთის ფოთოლსაჭრელი მანქანით;
- თუთის აბრეშუმხვევიას გამოსაკვები მოწყობილობა, სადაც ავტომატურად ხდება ნაძირის გამოცვლა და ხასიათდება სხვა დადებითი მხარეებით;
- აბრეშუმის პარკის ნაპერტყულისაგან გამცლელი მოწყობილობით;
- ნედლი პარკიდან აბრეშუმის ძაფის ამოსახვევი მოწყობილობით.

ა(ა)იპ აგროსერვის ცენტრის - თუთის საწარმო

- 1 ჰა ფართობზე უკვე გაადგილებულია სადედე ნაკვეთი საიდანაც მომავალი წლიდან შესაძლებელი იქნება კალმების აღება ნერგების წარმოებისათვის.
- საწარმო მეურნეობაში წარმოებული თუთის ნერგები ფერმერებსა და აგრომეწარმეებს გადაეცემათ უსასყიდლოთ;
- საკვები ბაზის განმტკიცების შემდგომ განხორციელდება კოორპორაციული მეურნეობის შექმნის ხელშეწყობა სადაც დაინერგება აბრეშუმის წარმოების თანამედროვე ტექნოლოგიები.

გამოსაკვები მოწყობილობა

ფოთლის გამცლელი
მოწყობილობა

პროგრამა - ლაბორატორიული კვლევითი
მომსახურეობა

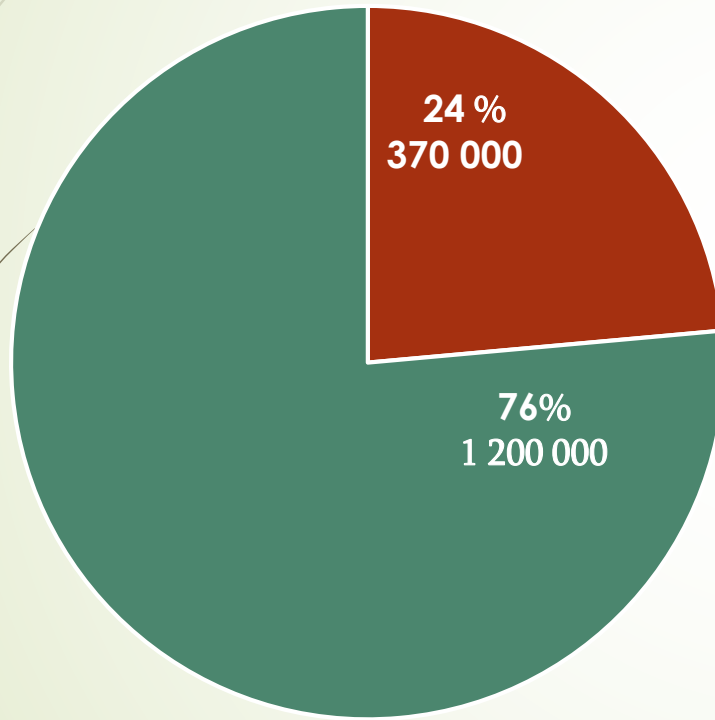
ბიუჯეტი - 370 000

განმახორციელებელი - სსიპ ლაბორატორიული
კვლევითი ცენტრი

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს
სსიპ ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრის 2019 წლის მთლიანი ბიუჯეტი

ბიუჯეტი: **1 570 000** ლარი

■ 24% ■ 76%

0708 - ლაბორატორიული კვლევითი მომსახურება

ბიუჯეტის დაფინანსება
370 000 24 %

საკუთარი შემოსავლები
1 200 000 76 %

სსიპ ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრი

- ლაბორატორიული-კვლევითი შესაძლებლობების გაძლიერება;
- მცენარეთა საკარანტინო და სხვა მავნე ორგანიზმების გამოკვლევა და დაავადებების დიგნოსტიკა;
- ნიადაგის ნაყოფიერების მაჩვენებლების დადგენა;
- აგროქიმიკატებისა და პესტიციდების შემცველი ელემენტების გამოკვლევები;
- მობილური ექსტენციის მანქანის საშუალებით სავსე ექსტენციის კომპონენტის გაძლიერება

გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო

ბიუჯეტი - 4 417 130

გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველო

1 183 850

- გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველოს ორგანიზაციული მართვა

54 600

- გარემოს დაცვითი პროგრამა

218 000

- ტყის დაცვა და მოვლა

4 000

- საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება

სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო

ბიუჯეტი - 2 956 680

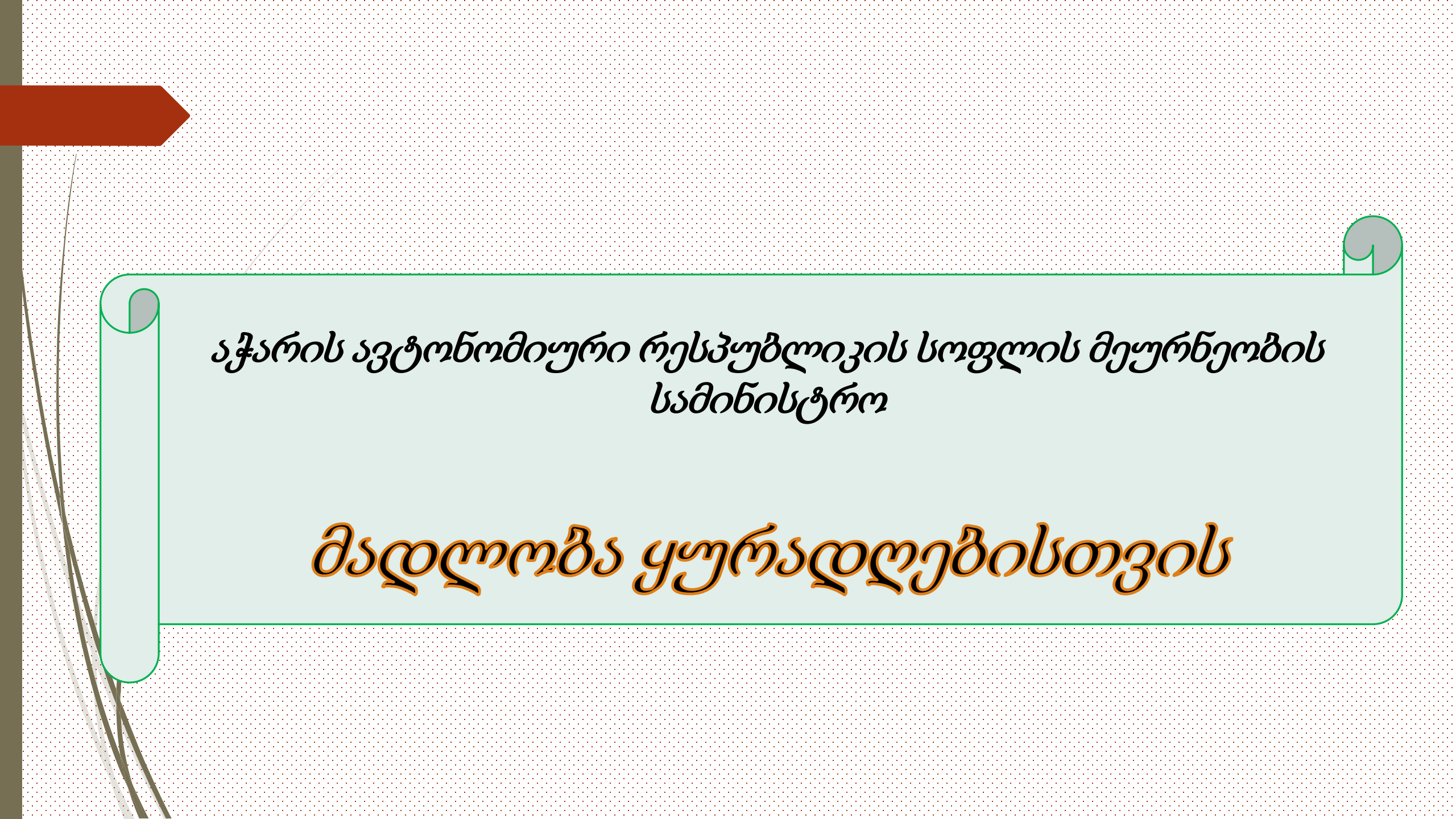
სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტოს პროგრამები

2 348 680

• ორგანიზაციული მართვა

608 000

• სატყეო-სამეურნეო ინფრასტრუქტურის გამართვა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის
სამინისტრო

მადლობა ყურადღებისთვის